

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
De heer J.B. Remkes
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

betreft:
reactie op discussienotitie
"Maatwerk in het
Middenbestuur"

kenmerk:
2006-131-DBS

plaats:
Delft

datum:
23 augustus 2006

Geachte heer Remkes,

U hebt overheden en maatschappelijke organisaties uitgenodigd om te reageren op uw discussienotitie "Maatwerk in het Middenbestuur". Ook wij willen dat graag doen, aangezien uw notitie - terecht - vooral aandacht besteedt aan de problematiek van het bestuur van Randstad Holland.

Bij onze Vereniging staat dat onderwerp al geruime tijd op de agenda. Vorig jaar hebben wij in dat verband op 13 april 2005 het Congres Hollandwet georganiseerd. In het bijgevoegde cahier zijn de inleidingen en de discussie van die middag weergegeven.

Onze Vereniging is een gezamenlijke denktank en lobbyclub van onder meer de grootste steden in Randstad Holland, de drie provincies, de waterschappen, milieufederaties, WLTO, ANWB, Natuurmonumenten en enkele grote woningcorporaties. De Vereniging wil bevorderen dat Randstad Holland zich verder ontwikkelt tot een echte metropool, die haar specifieke kwaliteiten ontleent aan haar waterrijke ligging.

Wij voegen de Verklaring van de wethouders van de G4 uit februari 1998 bij die destijds heeft geleid tot de oprichting van de Vereniging.

In het algemeen hebben wij met grote instemming van uw discussienotitie kennisgenomen. De inzet is die van vermindering van de bestuurlijke drukte en vergroting van slagkracht door een operatie van schaalvergroting bij de lagere overheden, waarbij terecht de nadruk ligt op Randstad Holland. De motor van onze nationale economie, gelegen in het fysiek meest kwetsbare deel van het land, heeft inderdaad dringend een beter bestuur nodig. Ook de Holland Acht hebben daarvoor met hun Manifest een indringend en moedig pleidooi gehouden.

Cynici zullen zeggen dat het ook deze keer wel weer niks zal worden; ingrijpende bestuurlijke herzieningen zijn gewoon te moeilijk.

Maar Denemarken heeft kort geleden laten zien dat het wél kan: alle gemeenten met minder dan 30.000 inwoners zijn daar gefuseerd en het aantal provincies is meer dan gehalveerd. En in eigen land is de waterschapswereld een lichtend voorbeeld: zoals u zelf schrijft is daar het aantal in een tijdsbestek van enkele decennia teruggebracht van 2500 naar 27.

Een herziening, zoals in uw notitie geschetst, zal echter sturing van bovenaf vragen, zoals uzelf in uw notitie al suggereert. Wachten op vrijwillige initiatieven van onderop duurt te lang en leidt niet altijd tot optimale resultaten.

Nodig zijn een centrale procesvoering, een krachtige bestuurlijke aansturing, een duidelijk tijdpad en de durf om aan het eind daarvan knopen door te hakken. Iedereen tevreden stellen zal op voorhand onmogelijk zijn.

U geeft op pag. 11 zeven mogelijke scenario's voor het bestuur van Randstad Holland. Wat onze Vereniging betreft zijn daarvan nadrukkelijk slechts de scenario's a. en b. te overwegen, dat wil zeggen de scenario's waarin door provinciale herindeling één provincie Holland ontstaat met daarbinnen vier regiogemeenten in de grootstedelijke gebieden. Misschien zelfs wel vijf: de Leidse regio is vanwege haar ligging en potentie naar onze mening eveneens dringend aan bestuurlijke opschaling toe. Door de ligging van die regio op de grens van twee provincies heeft dat tot dusverre naar onze mening te weinig aandacht gekregen.

Een provinciale herindeling die leidt tot twee vleugels (scenario's c. en d.) is, in het licht van de inhoudelijke problematiek zoals onder andere door de Holland Acht geschetst, naar ons oordeel geen vlees en geen vis. Dan kan alles maar beter blijven zoals het is en moeten we hopen op betere rijkscoördinatie (scenario's e. en f.).

Voor de goede orde wijzen wij u erop dat één onzer leden op dit punt een afwijkend oordeel heeft: de provincie Noord Holland bepleit de vorming van twee vleugelprovincies.

Uw keuze voor drie bestuurslagen als algemeen uitgangspunt onderschrijven wij. Als dat leidt tot de vorming van regiogemeenten, zouden die echter vrijheid moeten behouden om hun eigen interne huishouding te regelen. Steeds zal immers een vorm van interne decentralisatie gekoppeld aan participatie van burgers nodig zijn: hetzij in de vorm van deelgemeenten, hetzij in die van stadsdeelraden, hetzij in de vorm van wijkraden in combinatie met ambtelijke deconcentratie, hetzij in een andere vorm.

Het gaat dan niet om een nieuwe bestuurslaag, want naar buiten toe is er één regiogemeente.

Zelf hebt u om de discussie niet te belasten nog geen voorkeur uitgesproken voor één van de door u geschetste scenario's. In het najaar gaat u een standpunt bepalen.

Voor ons is dat aanleiding om onze najaarsconferentie op 10 november a.s. te wijden aan het onderwerp "De Deltametropool en haar vleugels". Die conferentie bieden wij u graag als platform aan.

Hoogachtend,

D.B. Stadig
Voorzitter Vereniging Deltametropool

Bijlagen:

- Verslag Congres Hollandwet (april 2005)
- Verklaring Deltametropool (februari 1998)